

Xuraman AĞAYEVA
Pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru

TƏHSİLİN BİBLİOQRAFİK İNFORMASIYA TƏMİNATININ MÜASİR VƏZİYYƏTİ

Respublikamız müstəqillik əldə etdikdən sonra yetişməkdə olan nəslin milli zəmin, milli dəyərlər əsasında tərbiyəsi məsələsi günün ən önəmli problemlərindən biri olmuşdur. Bugünkü gənclik dərin biliyə, bacarığa, yüksək mədəniyyətə, məsuliyyət hissinə, demokratik dünyagörüşünə malik olmalı, Azərbaycanda demokratik dövlət qurmaq yolunda ciddi çalışmalıdır.

Təhsil naziri M.Mərdanovun «Azərbaycan təhsili XXI əsrin astanasında» adlı kitabına yazdığı «Müstəqil Azərbaycanda təhsil islahatı: əsas istiqamətlər və perspektivlər» adlı ön sözdə Azərbaycan təhsilinin bugünü, sabahı ətraflı şərh edilmişdir (4, 5-7) Ön sözdə deyilir: «Azərbaycan Respublikasının tam müstəqilliyə qovuşması, ölkəmizdə istər milli dövlətçilik, istərsə də sosial-iqtisadi və mədəni quruculuq sahəsində əsaslı islahatların aparılmasına şərait yaratmışdır. Bu sahədə ciddi uğurlar əldə olunmuşdur. Müstəqil dünyəvi dövlət qurmaq üçün mühüm amillərdən biri milli təhsil sahəsində, pedaqoji sahədə dünya standartlarına uyğun əsaslı islahatların aparılması, təhsilimizin milli və ümumbəşəri dəyərlər, demokratik, dünyəvi prinsiplər əsasında dövlət müstəqilliyinin bəxş etdiyi imkan zəminində xalqımızın, millətimizin tarixinə, mənəviyyatına, milli ənənələrinə müvafiq şəkildə formalaşmasına nail olmaqdan ibarətdir. Təhsildə tərəqqiyə, inkişafa nail olmadan cəmiyyətin real tərəqqisindən, dövlətin inkişafından danışıla bilməz. Azərbaycanda sivil, dünyəvi dövlət qurmağın mühüm yollarından biri məhz milli təhsilimizi bu gün necə quracağımızdan, təhsil sistemini necə idarə edəcəyimizdən çox asılıdır. Çünki aydın milli təhsil-tərbiyə konsepsiyası, konkret islahat proqramı olmadan milli təhsilin beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması və dünyəvi təhsil sisteminə inteqrasiyası mümkün deyildir» (4,5). Bu məqsədlə respublikamızda Boloniya prosesinə keçilməsi qərara alınmışdır. Bu prosesin əsas mahiyyəti Avropa universitetlərinin inteqrasiyası, vahid kreditləşmə və diplomların dünya səviyyəsində qarşılıqlı tanınması sisteminin yaradılmasına zəmin yaratmaqdır.

Müasir dövrdə təhsil sahəsində informasiya təminatını həyata keçirən kitabxanaların kommunikasiya sistemində olan rolu və əhəmiy-

yəti qədər artmışdır ki, kitabxanalarsız cəmiyyətin informasiya tələbatının ödənilməsi mümkün deyildir. Kitabxana elmin və mədəniyyətin inkişafında təhsil və tərbiyənin səviyyəsinin yüksəldilməsində, həmçinin insanların informasiya ilə təmin olunmasında mühüm sosial institut kimi yaxından iştirak edir və insanların ən çox müraciət etdiyi, xidmətindən istifadə etdiyi müəssisədir.

Ölkəmizdə kitabxanaların inkişafı Azərbaycan dövlətinin davamlı inkişafının mühüm strateji istiqamətlərdən birini təşkil edir. Bununla əlaqədar ölkənin sosial-iqtisadi, elmi mədəni və mənəvi həyatının bütün sahələrində olduğu kimi Təhsil Nazirliyi Kitabxanalarında da informasiya kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqi mühüm vəzifə kimi meydana çıxır. Mahiyyətcə dinamik və daim yeniləşən informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqi bu gün ölkəmizdə fəaliyyət göstərən 10 mindən artıq kitabxananın elektron informasiya resurs mərkəzlərinə çevrilməsi vəzifəsini gündəmə gətirmiş və bu problemin həllini aktuallaşdırmışdır.

Respublika prezidentinin «Azərbaycanda kitabxanaların fəaliyyətinin yaxşılaşdırılması haqqında» 20 aprel 2007-ci il Sərəncamı (2) və «Azərbaycan Respublikasında kitabxana-informasiya sahəsinin 2008-2013-cü illərdə inkişafı üzrə “Dövlət Proqramı”nın təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 6 oktyabr 2008-ci il Sərəncamı (3) kitabxana sahəsində mövcud olan geriliyi aradan qaldırmaq və bu sahənin inkişafını təmin etmək məqsədini daşıyır.

«Azərbaycanda kitabxanaların fəaliyyətinin yaxşılaşdırılması haqqında» 20 aprel 2007-ci il Sərəncamınının 3-cü bəndində deyilir: «Azərbaycan Respublikasınının Təhsil Nazirliyi məktəb kitabxanalarının maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsinə və müasir informasiya texnologiyaları ilə təchizatına dair tədbirlər planı hazırlayıb iki ay müddətində Azərbaycan Respublikası Prezidentinə təqdim etsin» (2). Məhz bu məqsədlə Təhsil Nazirliyi «2008-2013-cü illərdə məktəb kitabxanalarının maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsinə və müasir informasiya texnologiyaları ilə təchizatına dair tədbirlər planı»nı həyata keçirməyə, təhsilin günün tələbləri səviyyəsində inkişafı üçün ciddi işlər görməyə başlamışdır.

Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı 2004-2008-ci illər», «Azərbaycan Respublikası ümum-təhsil məktəblərinin informasiya-kommunikasiya texnologiyaları ilə təminatı Proqramı (2005-2007-ci illər)nda və s. sənədlərdə də kitabxana-

informasiya sahəsinin inkişafı və modernləşdirilməsi üzrə sənədlər də işdə əsas tutulmuşdur.

Azərbaycan öz müstəqilliyini əldə etdikdən sonra kitabxanaların, xüsusilə Təhsil Nazirliyi kitabxana sisteminin maddi-texniki bazası zənginləşmişdir. Heydər Əliyev fondunun prezidenti, YUNESKO və ISESKO-nun xoşməramlı səfiri, maarifpərvər ziyalımız Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə yeni məktəb binalarının sürətli tikintisi və əsaslı təmiri məktəb quruculuğu işində yeni mərhələ hesab olunmalıdır. Məktəb kitabxanalarının maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, iş şəraitinin yaxşılaşdırılması yeni məktəb binalarının inşasından çox asılıdır. Son illərdə ölkəmizdə 1500-dən artıq yeni məktəb binasının tikilib istifadəyə verilməsi məktəb kitabxanalarının vəziyyətini xeyli yaxşılaşdırmışdır.

Hazırda hətta ucqar kəndlərdə belə dünya standartlarına cavab verən yeni məktəblər tikilib istifadəyə verilir. Əlbəttə, bütün Təhsil Nazirliyi kitabxanalarının inkişafına güclü təkan verir, istifadəçilərin biblioqrafik informasiya təminatını yaxşılaşdırır, kitabxanalarının mütəmadi olaraq yeni kitabları əldə etməsi, xüsusilə dərslik və tədris ədəbiyyatını toplaması, kompüter texnikası və avadanlıqları ilə təchiz edilməsi biblioqrafik-informasiya tələbatının ödənilməsinə şərait yaradır.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin «Azərbaycan dilində latın qarfikası ilə kütləvi nəşrlərin həyata keçirilməsi haqqında» Sərəncamına əsasən 50-dən çox adda Azərbaycan və dünya klassik və müasir ədəbiyyatı nümunələri Milli EA-nın xətti ilə nəşr edilərək Təhsil Nazirliyinin kitabxana sisteminə də pulsuz verilmiş, biblioqrafik informasiya xidmətinin həyata keçirilməsində onlardan istifadə olunur və bu proses bu gün də davam etməkdədir.

Təhsil Nazirliyi «Ümumtəhsil məktəb kitabxanası haqqında Əsasnamə» hazırlamış 08.02.2000-ci il tarixli əmri ilə təsdiq etmişdir. Təhsil Nazirliyinin təşəbbüsü ilə Dünya Bankının vəsaiti hesabına bütün elm sahələrini əhatə edən 18 cildə 846 min nüsxə Uşaq ensiklopediyası çap olunaraq kitabxanalara göndərilmiş və tələbatçıların biblioqrafik informasiya təminatında mühüm rol oynayır.

Müasir dövrdə kitabxanalar faktiki olaraq bir sıra funksiyaları yerinə yetirir ki, hazırda onlardan ən başlıcası informasiya və təhsil funksiyası hesab edilir. Bu baxımdan informasiya sistemlərinin, informasiya daşıyıcılarının, kommunikasiya vasitəsi kimi kitabxanaların qarşısında informasiya xidmətinin elmi əsaslarla daha da təkmilləşdirilməsi vəzifəsi

durur. Uzun illərdən bəri fəaliyyət göstərən təhsil sisteminin kitabxanaları zəngin təcrübəyə malikdir. Lakin statistik rəqəmlərin təhlili göstərir ki, 4606 təhsil müəssisəsindən 685 ümumtəhsil məktəbində kitabxana yoxdur. Bu tədris müəssisələrində fəaliyyət göstərən 3921 kitabxanadan 2563-ü müvafiq tələblərə cavab versə də, 1358 kitabxana (91 şəhər, 1226 kənd məktəbləri, 41 peşə məktəb və liseylərin kitabxanaları) tələblərə cavab vermir (15).

Ümumtəhsil məktəblərinin kitabxanalarında 2852 kitabxanaçı çalışır ki, onlardan 459-u (16%) ali-ixtisas, 213-ü (7,5%) ali pedaqoji, 743-ü (26%) orta ixtisas, 1223-ü (42,9%) orta qeyri-ixtisas, 214-ü (7,6%) ümumi orta təhsillidir (15).

Son 5 ildə məktəb kitabxana fondlarının komplektləşdirilməsinə demək olar ki, vəsait ayrılmamışdır. Onların təmirə, yeni avadanlıqla təchizinə, fondların mühafizəsinə, yeni nəşrlərlə təminatına ciddi ehtiyac vardır. Əksər məktəb kitabxanalarının sahəsi azdır və orada oxu zalları təşkil etmək qeyri-mümkündür. Məktəb kitabxanalarında xidmət prosesində kitabxanalarda kompüter texnologiyasından istifadə olunmaması kitabxana-bibliografiya xidməti sistemində səmərəliliyin aşağı düşməsinə gətirib çıxarır. Keyfiyyətli informasiya xidmətinin olmaması, həmçinin vaxt itkisi kitabxanaların ümumi göstəricisinə mənfi təsir edir. Kitabxanalarda İnternet xidmətinin olmaması və ya aşağı olması dünya informasiya məkanından səmərəli istifadə etməyə və informasiya xidmətinin dinamik təşkilinə imkan vermir. Qeyri-ixtisas peşə sahiblərinin kitabxanalarda işləməsi işin müasir tələblərə uyğun qurulmasına mane olur. Eyni zamanda məktəbin ştat cədvəlində kitabxanaçıların texniki işçilər heyətinin tərkibinə daxil olması, məktəb pedaqoji şurasına daxil edilməməsi, əmək haqqının aşağı olması kitabxanalarda işin səmərəli təşkilinə, müasir texnologiyaları bilən bacarıqlı, savadlı mütəxəssislərin kitabxana işinə cəlb olunmasına imkan vermir.

Müasir dövrdə kitabxana-informasiya tələbatı əvvəlki illərdə olduğundan çox ciddi şəkildə fərqlənir. Birinci ona görə ki, indi onları əhatə edən informasiya daşıyıcıları və vasitələri əsaslı surətdə dəyişmiş, yeni informasiya texnologiyaları yaradılmışdır. Tələbatçıların böyük əksəriyyəti İnternet sistemlərindən çox məharətlə istifadə etməklə öz bilik və bacarıqlarını daha da zənginləşdirirlər. Müasir dövrün oxucuları informasiya yeniliklərini öyrənməyə daha çox təşəbbüs göstərən tələbatçı qurupu hesab olunur. Belə olan halda məktəb kitabxanalarında İnternet sistemlərinin yaradılması, onların kitabxana sistemlərinə

qoşulması və yeni kitabxana proqramlarından istifadə etməklə informasiya əldə etmək imkanları yaradılmalıdır.

Müstəqillik illərində pedaqoji elmlərin biblioqrafik informasiya təminatında mühüm rol oynayan biblioqrafik vəsaitlər nəşr olunmuşdur. Professor F.Rüstəmovun hazırladığı «Azərbaycan pedaqoji biblioqrafiyası: məktəb və pedaqogika tarixinə dair ədəbiyyat (1940-1990) (1995) (13) göstəricisi sahə üzrə nəşr olunmuş biblioqrafik vəsaitlərin ən dəyərlisidir. Biblioqrafik göstəricidə Azərbaycan və xarici ölkələrin pedaqogika tarixinə dair 1940-1990-cı illərdə respublikamızda aparılmış tədqiqatlar-monoqrafialar, kitab və kitabçalar, elmi məqalələr, doktorluq və namizədlik dissertasiyaları öz əksini tapmışdır. Biblioqrafik göstəricinin tərtibində bir sıra nöqsanlara da yol verilmişdir. Bölmələr daxilində sənədlərin nömrələnməməsi, kitabların məqalələrdən ayrılması, biblioqrafik vəsaitə yardımçı göstəricilərin verilməməsi onun elmi dəyərinə mənfi təsir göstərməyə bilməz. Lakin sahənin biblioqrafik informasiya təminatında bu vəsait mühüm rol oynayır.

Müstəqillik illərində Əhməd Seyidov, Əliheydər Həşimov, Mehdi Mehdizadə, Xəlil Fətəliyev, Hüseyn Əhmədov, Yəhya Kərimov, Əjdər Ağayev, Şəmistan Mikayılov, Vidadi Xəlilov, Nurəddin Kazımov, Zahid Qaralov, Rəfiqə Mustafayeva (11) və başqa görkəmli pedaqoqlara həsr olunmuş şəxsi elmi-köməkçi biblioqrafik göstəricilərin hazırlanması mühüm nailiyyətdir.

Hazırda Azərbaycan kitabxanalarında böyük həcmdə informasiya resursları toplanmışdır. Sosial-iqtisadi yüksəlişin tələblərinə uyğun olaraq kitabxana-biblioqrafiya ehtiyatlarının formalaşdırılması və istifadəsinin intensivləşdirilməsi problemi xüsusi aktualıq kəsb edir. Buna görə də nəhəng informasiya ehtiyatlarına malik olan Təhsil Nazirliyi kitabxana sisteminin biblioqrafik informasiya ehtiyatlarının istifadəsinin və inkişaf tendensiyasının, onun biblioqrafik məlumat bazasının yaradılması texnologiyasının araşdırılması böyük əhəmiyyətə malikdir.

Azərbaycan Respublikasının müstəqillik əldə etməsindən sonra milli biblioqrafiyanın inkişafında yeni xüsusiyyətlər və istiqamətlər özünü göstərir. Bəzi obyektiv və subyektiv səbəblər üzündən keçid dövrünü hələ də başa vurmayan respublikamızda biblioqrafik fəaliyyətdə milli və bəşəri mənəvi dəyərlərə əsaslanan müəyyən müsbət nəticələrlə yanaşı, çox ciddi çatışmazlıqlar da özünü göstərməkdədir. Bu başlıca olaraq beynəlxalq biblioqrafik informasiya əlaqələrinin zəifləməsi ilə əlaqədardır. Məsələn, keçmiş (ÜİETII) Ümumittifaq Elmi və Texniki

İnformasiya İnstitutunun buraxdığı, 130 ölkədə 66 dildə çıxan elmi ədəbiyyatını əhatə edən referativ jurnalların, standartların, normativ-texniki sənədlərin ölkəmizin mühüm kitabxanaları tərəfindən alınmaması elmi-tədqiqat işçilərinin və mütəxəssislərin biblioqrafik informasiya təminatına böyük zərər vurur (6, 157).

Aparılan tədqiqatlar göstərir ki, müstəqillik illərində Respublika Elmi Pedaqoji Kitabxanasının, M.F.Axundov adına Milli Kitabxananın, Azərbaycan MEA Mərkəzi Elmi Kitabxanasının biblioqrafik resurslarının Azərbaycanın biblioqrafik ehtiyatları sistemində özünəməxsus yeri vardır və bu kitabxanalar pedaqoji elmlərin biblioqrafik informasiya təminatında mühüm işlər görür.

Kitabxanaların biblioqrafik məlumat bazasının yaradılması həm çap məhsullarının uçotunu və statistikasını müəyyənləşdirməyə, həm də bu resursların gələcək nəsillər üçün qorunub saxlanılmasına, onun İnternetdə yerləşdirilməsinə, milli resurslarımızın dünya resurslarına inteqrasiya olunmasına imkan verəcək. Bu bazanın tərkibində pedaqoji elmlər üzrə ədəbiyyatın əhatə olunması vacibdir.

Müstəqillik illərində M.F.Axundov adına Milli Kitabxanada, MEA MEK-də qismən ödənişli məlumat-biblioqrafiya və informasiya xidmətləri tətbiq edilməyə başlanmışdır. Yeni xidmətin əhəmiyyətli cəhəti ondan ibarətdir ki, böyük maliyyə çətinliyi ilə üzləşən kitabxanalar pullu xidmətdən əldə etdiyi vəsaitə müasir oxucu üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edən çap məhsulları almağa sərf edirlər.

Bundan başqa, kitabxana-biblioqrafiya proseslərini avtomatlaşdırmaq və İnternet sisteminə qoşulmaq üçün kitabxanalar müasir kompüter texnikası dəstilə təchiz edilmişdir. İnternetdən istifadə oxuculara xidmət sahəsində kitabxanaların imkanlarını genişləndirmiş, zəruri informasiyanı dünyanın istənilən ölkəsindən əldə edib oxuculara çatdırmaq üçün əlverişli şərait yaratmışdır. Yeni informasiya texnologiyaları vasitəsi ilə kitabxananın filialları ilə, şöbələrlə kitabxanaların birbaşa əlaqəsinin olmasına baxmayaraq yaradılmış biblioqrafik məlumat bazası həm daxili lokal şəbəkə, həm korporativ şəbəkə, həm də İnternet yolu ilə təqdim edilə bilər ki, bu da tələbatçılar üçün əlavə axtarış azadlığı yaradır.

Qeyd etmək lazımdır ki, M.F.Axundov adına Milli Kitabxana, Azərbaycan MEA MEK, Respublika Elmi Pedaqoji Kitabxanası və başqa sahəvi kitabxanalar ölkə miqyasında kitabxana işinə həsr edilən bütün tədbirlərdə iştirak edir. Artıq bir neçə ildir ki, bu kitabxanalar Azərbaycan Açıq Cəmiyyət İnstitutunun üzvü kimi Beynəlxalq Soros Fondunun,

eləcə də Azərbaycan Kitabxana İşinin İnkişafı Assosiasiyasının təşkil etdiyi bütün tədbirlərdə fəal iştirak edir.

Müstəqillik illərində Respublika Elmi Pedaqoji Kitabxanasının strukturunda dəyişikliklər aparılmış, bir sıra mühüm işlər görmüşdür. Kitabxanada «Yeni informasiya texnologiyaları» şöbəsi yaradılmışdır. Kitabxana İnternet şəbəkəsinə qoşulmuş, özünün Veb sahifəsini açmışdır (www.repk.azdata.org). Dünya kitabxanalarına çıxmaq üçün elektron kataloq yaradılması ən vacib məsələlərdən biridir. Kitabxanada lokal kompüter şəbəkəsi yaradılmış, IRBIS-64 «Kitabxanaların Avtomatlaşdırılmış Sistemi»nin nümayiş versiyasında elektron kataloqun yaradılması işi sürətlə davam etdirilir. Şöbədə elektron informasiya daşıyıcıları toplanmışdır. Respublika Elmi Pedaqoji Kitabxanası 2002-ci ildən məlumat bazası yaratmağa başlamışdır. Baza müntəzəm olaraq təkmilləşir, sistemə daxil olan kitabxanaların dinamikası diqqət mərkəzində olur. Kitabxana yaradılmış məlumat bazası əsasında «Təhsil Nazirliyi sistemindəki ümumtəhsil məktəb kitabxanalarının fəaliyyəti» adlı X cilddən ibarət məlumat kitabı hazırlamışdır. Burada respublikamızın 10 zonası və bu zonaların hətta ən ucqar ərazidə yerləşən hər bir məktəb kitabxanası haqqında da informasiya almaq olar. Bu cür vəsaitin hazırlanması istifadəçilərə biblioqrafik informasiya xidmətinin göstərilməsində mühüm rol oynayır.

Beləliklə, Respublika Elmi Pedaqoji Kitabxanası və başqa sahəvi kitabxanalar mövcud çətinliklərə baxmayaraq, müasir dövrdə öz işini zamanın tələbləri səviyyəsinə uyğun qurmağa və fəaliyyətini bu istiqamətdə genişləndirməyə daim səy göstərir, bütün istifadəçilərin, o cümlədən pedaqoji elmlərin biblioqrafik informasiya təminatını operativ yerinə yetirmək üçün bütün vasitələrdən istifadə edirlər. REPK Təhsil Nazirliyi aparatının əməkdaşlarına, təhsil işçilərinə, tələbə və şagirdlərə, kitabxananın digər oxucularına biblioqrafik-informasiya xidməti göstərir, informasiyanın çatdırılmasında müxtəlif formalardan istifadə edir, mütəxəssislərin sorğularını operativ ödəyir, məlumat günləri, mütəxəssis günləri, biblioqrafik icmal, tematik sərgilər təşkil edir, cari və retrospektiv ədəbiyyatın göstəricilərini tərtib edir, dövrü nəşrlərin karto-tekasını yaradır, təhsil, pedaqogika, pedaqoji elmlərə dair göstəricilər, görkəmli pedaqoqların şəxsi göstəricilərini hazırlayır, Təhsil Nazirliyi kitabxana sisteminə metodik yardım göstərir.

Ümumiyyətlə götürdükdə isə Təhsil Nazirliyi kitabxana sisteminin fəaliyyətində bir sıra nöqsanlar vardır. Bu həm maddi texniki baza ilə

təminatda, həm də kadrların yerləşdirilməsində özünü göstərir. Bu nöqsanları aradan qaldırmaq üçün bir sıra işlər görmək lazımdır: heç olmazsa dövlət hesabına təhsil alan məzunların təyinat üzrə yerləşdirilməsi; məktəb kitabxanaçılarının təkmilləşdirmə kurslarında bilik və təcrübələrini artırma bilmək praktikasının bərpa edilməsi; məktəb kitabxanalarının yerli icra hakimiyyəti orqanlarının tabeçiliyindən alınıb payon təhsil şöbəsinə verilməsi; rayon təhsil şöbələrində ali-ixtisas təhsilli kadrlardan kitabxanaçı-metodist vəzifəsinin bərpa edilməsi; məktəb kitabxanaçılarının direktoryanı şuranın üzvlüyünə daxil edilməsi və kitabxananın problemlərinin məktəbin ümumi planına salınması; məktəb kitabxanalarının yeni informasiya texnologiyaları ilə təmin edilməsi və kitabxanalararası elektron şəbəkənin yaradılması və vahid mərkəzdə birləşdirilməsi; elektron kataloqun yaradılması üçün dövlət səviyyəsində standartlar və format qəbul edilməsi məqsədilə tədbirlərin həyata keçirilməsi; kitabxanaların kiril əlifbası ilə çap olunmuş istifadəyə yararsız ədəbiyyatdan təmizlənməsi; kitabxanaçıların profil üzrə ali və orta ixtisas təhsilli olmasına diqqətin artırılması, kitabxanaçıların yeni informasiya və kompüter texnologiyalarından istifadə vərdişlərinə yiyələnmələri üçün təlim mərkəzlərinin təşkil edilməsi və s. kimi tədbirlərin görülməsi Təhsil Nazirliyi kitabxana sistemində işin günün tələbləri baxımından qurulmasına şərait yarada bilər.

ƏDƏBİYYAT

1. *Təhsil haqqında Azərbaycan Respublikasının 2009-cu il 19 iyun tarixli Qanunu.-B.: Hüquq ədəbiyyatı” nəşriyyatı, 2010.-79 s.*

2. *Azərbaycanda kitabxanaların fəaliyyətinin yaxşılaşdırılması haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı // “Azərbaycan” qəz., Bakı, 2007, 21 aprel.*

3. *Azərbaycan Respublikasında kitabxana-informasiya sahəsinin 2008-2013-cü illərdə inkişafı üzrə “Dövlət Proqramı”nın təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı // “Pespublika” qəz., Bakı, 2008, 7 oktyabr.*

4. *Azərbaycan təhsili XXI əsrin astanasında: Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin sifarişi ilə çap olunmuşdur / Tərt. ed: R.Ağamalyev, red.: Ə.Quliyev; Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi. Bakı: Çarşıoğlu, 1998, 32 s.*

5. *Azərbaycan Respublikası Təhsil Problemləri İnstitutu: İnstitutun 75 illik yubileyinə həsr olunur / Elmi red.: A.Mehrabov, red.: Y.Kərimov. Bakı: TTM, 2006, 308 s.*

6. Əliyev Z.H. *Azərbaycan bibliografiyasının tarixi: Dərslük.-B.:BUN, 2008.-181 s.*

7. Xələfov A.A. *Cəmiyyətin informasiya təminatında kitabxanaların tarixi rolu // BDU-nun Xəbərləri: Humanitar elmlər seriyası. Bakı,1999, №4, S.221-227.*

8. Xələfov A.A. *İnformasiyalaşdırılmış cəmiyyətin xüsusiyyətləri və problemləri // Respublika, 2002, 17 aprel.*

9. Xələfov A.A. *Müasir kitabxanaların sosial funksiyaları // Kitabxanasünasılıq və bibliografiya: elmi, nəzəri və təcürbi jurnal. Bakı,1999, №2, S.3-32.*

10. İsmayılov X.İ. *Azərbaycan Respublikasında kitabxana işinin metodik təminat sisteminin inkişaf tarixi (1918-2000): Monoqrafiya. Bakı, 2000, 440 s.*

11. İsmayılov N.İ. *Azərbaycan bibliografiyasının bibliografiyası: Bibliografik vəsaitlərin göstəricisi / Elmi red.: Z.H.Əliyev. Bakı: Mütərcim, 2003, 111 s.*

12. Rüstəmov F. *Azərbaycanda pedaqoji elmin inkişafını şərtləndirən sosial-siyasi zəmin və tarixi qaynaqlar // Humanitar elmlərin öyrənilməsinin aktual problemləri: Ali məktəblərarası elmi məqalələr məcmuəsi. Bakı, 2006, s.212-215.*

13. Rüstəmov F. *Azərbaycan pedaqoji bibliografiyası: Məktəb və pedaqogika tarixinə dair ədəbiyyat (1940-1990-cı illər). Bakı: ADPU, 1995, 86 s.*

14. Rüstəmov F. *Azərbaycanda pedaqoji elmin inkişaf tarixindən (1961-1980-ci illər): Pedaqoji universitet və institut tələbələri üçün dərs vəsaiti / Elmi red.: akad. H.Əhmədov. Bakı: ADPU, 1992, 137 s.*

15. *Respublika Elmi Pedaqoji Kitabxanasının 2000-2009-cü il hesabatları.*

16. [http:// www.repk.azdata.org](http://www.repk.azdata.org).

X.AĞAYEVA

**БИБЛИОГРАФИЧЕСКО -ИНФОРМАЦИОННОГО
ОБЕСПЕЧЕНИЯ ОБРАЗОВАНИЯ НА СОВРЕМЕННОЕ
СОСТОЯНИЯ**

РЕЗЮМЕ

В статье рассматриваются проблемы библиотек осуществляющих библиографическо-информационное обеспечение образования, работа проделанная РНПБ по этому направлению. В статье так же анализированы библиографические указатели по этой отрасли изданные в Азербайджане за годы независимости, дан ряд предложений и рекомендаций нацеленных на улучшение работы в области библиографическо-информационного обеспечения образования.

Kh. AGAYEVA

**BIBLIOGRAPHIC -INFORMATION PROVISION OF
EDUCATION AT THE PRESENT STAGE**

SUMMARY

In article problems of libraries carrying out on bibliographic-information provision, work done by the Republican Scientific Pedagogical Library in this direction are considered. In article also analyzed bibliographic indexes on this branch published in Azerbaijan for years of independence, In the article a number of offers and recommendations aimed at improvement of work in the field of bibliographic- information support formation are also given.